

CEM VAKFI'NDAN BASIN AÇIKLAMASI

<https://www.cemvakfi.org.tr/haber/basin-aciklamasi-49>

BASIN AÇIKLAMASI 22 Ocak 2026 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan “Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile cemevlerimizin imar planlarındaki statüsüne dair yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Söz konusu düzenleme, yalnızca teknik bir belirsizliğin giderilmesi amacıyla değerlendirildiğinde düşünce olarak olumlu olmakla birlikte; çözümü ve tayinleniş şekli itibarıyla beklentilerimizi karşılamaktan uzaktır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan bu yönetmelik değişikliğiyle, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği’nin tanımlar bölümünde yer alan kritik bir ifade güncellenmiştir. Buna göre, Yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde geçen tanıma “alanlar ile cemevi yapılarının bulunduğu” ibaresi eklenmiştir. Değişiklik teknik olarak kısa bir ibare ekliyor olsa da, planlama pratiğinde iki yönüyle dikkat çekmektedir: Birincisi; özel mülkiyette kalan alanların ve bu alanlardaki kullanım/işlevlerin plan kararları içinde tanımlanması ve gösterilmesi bakımından daha açık bir çerçeve oluşturulmasıdır. İkincisi (bizleri doğrudan ilgilendiren husus); cemevi yapılarının bulunduğu alanların planlama terminolojisi içinde tanım cümlesine dâhil edilmesiyle, bu yapıların plan kararlarında ele alınma biçimine ilişkin yorum birliğinin ve uygulama standardının güçlendirilmesidir. Bu tür tanım güncellemeleri, idarelerin plan yapım ve plan değişikliği süreçlerinde rapor, plan notu ve lejant kurgusunu oluştururken dayandıkları “tanımlar setini” doğrudan

etkilediğinden, uygulamada görünür ve olumlu sonuçlar üretmesi beklenmektedir. Yönetmelik değişikliği yalnızca tanım güncellemesiyle sınırlı kalmamış; plan paftalarında hangi sembol, renk ve kodlama ile hangi kullanımın gösterileceğini belirleyen EK-1 Gösterim Kataloğu da revize edilmiştir. Bu değişikliklerin, belediyeler ve plan yapan idareler açısından pratik karşılıkları olduğu gibi, sahaya da olumlu yansımaları olacağı değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nde yapılan bu değişiklik; imar mevzuatı bakımından net, açık ve ileriye dönük, geliştirilmesi mümkün bir hukuki kazanım olarak değerlendirilmektedir. Düzenlemede emeği geçen Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum'a ve Alevi Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanı Sayın Esmâ Ersin'e teşekkür ederiz. Ancak; camilerimiz gibi cemevlerimizin de, Peygamber Efendimiz (SAV) dönemindeki mescitlerin bir devamı olduğu gerçeği herkes tarafından kabul edilmelidir. Yapılan düzenlemede cemevlerimizin yalnızca kültürel alan olarak kategorize edilmiş olması, bizleri inciten; mevcut yasa ve yönetmeliklerde yapılacak ilave düzenlemelerle düzeltilmesi gereken, iyi niyetli ancak eksik bir adım olarak görülmektedir. Zira cemevlerimiz; sosyal ve kültürel faaliyetlerin yürütüldüğü çok fonksiyonlu yapılar olmasının yanı sıra, ibadetlerimizin gerçekleştirildiği kutsal mekânlardır. Cemevlerinin ibadethane olarak kaydedilmesi yeni değildir. Nitekim 2018 yılında yürürlüğe giren İmar Barışı sürecinde, bu uygulamadan yararlanmak isteyen cemevleri, ilgili bakanlık tarafından ibadethane olarak yapı kayıt belgelerine işlenmiş ve resmen kayda geçirilmiştir. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi'nin, Prof. Dr. İzzettin Doğan ve arkadaşları tarafından açılan 62649/10 başvuru numaralı davaya ilişkin 26 Nisan 2016 tarihli kararı da bu yöndedir ve bu gerçek hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir. Büyük devlet adamı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Osmanlı Devleti azınlıklara devlette görev vermiş; ancak son iki yüz yıl içinde Alevilere vermemiştir. Bu akla ve insanlığa aykırı duruma Millî Mücadele başlar başlamaz son vermiştik. Bu tutumu özenle sürdüreceğiz." şeklindeki taahhüdünün, Alevi yurttaşlardan hâlâ esirgeniyor olmasını; millî birlik ve beraberliğimizin güçlendirilmesi adına önemli bir eksiklik olarak görmeye devam ediyoruz. Bu süreçte, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan ve bulunmayan tüm siyasi partilerle görüşmeler gerçekleştirilmiş, Aleviliğin bir inanç olarak kabul edilmesi ve cemevlerinin ibadethane statüsüne kavuşturulması yönündeki taleplerimiz doğrudan muhataplarına aktarılmıştır. Söz konusu görüşmelerde, bu yaklaşım ve değerlendirmelerden tam bir memnuniyet duyduğumuzu kamuoyuyla paylaşır; konunun partiler üstü, toplumsal barışı ilgilendiren bir mesele olduğu yönünde oluşan geniş mutabakati memnuniyetle karşıladığımızı ifade ederiz. Bu çerçevede; Alevi Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı'nın, isminden başlayarak yönetmeliklerinin bir İNANÇ kurumu niteliğinde ivedilikle yeniden düzenlenmesi, Cumhurbaşkanlığı makamına bağlanması ve iç hukukumuzun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla uyumlu hâle getirilmesi mutlak bir zorunluluktur. Allah'ın varlığına ve birliğine inanan, Kur'an-ı Kerim'in hak kelimeler olduğuna iman eden, Hz. Muhammed'e (SAV) ve Hz. Ali'ye bağlı, Ehl-i Beyt yolunu izleyen; Orta Asya'dan

Anadolu'ya ve Balkanlar'a uzanan toplulukların gelenek ve görenekleriyle b t nle mi , İslam'ın irfani ve tasavvufi bir yorumu olan Aleviliğın İNANÇ, cemevlerinin ise İBADETHANE olarak kabul edilmesini vazgeçilmez bir gerçeklik olarak görüyoruz. Bu talebimizi barı cıl bir dil ile, samimi, hasbi ve doğru olduğuna inanarak ısrarla dile getirmeye devam edeceğiz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur,

Cem Vakfı Genel Merkezi

Kaynak Linki = <https://www.cemvakfi.org.tr/haber/basin-aciklamasi-49>